

NGHIÊN CỨU MỘT SỐ YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN LỐI SỐNG XANH CỦA SINH VIÊN HÀ NỘI

Nguyễn Quỳnh Anh, Nguyễn Thị Hương An*, Nguyễn Việt Hùng**

Email: quynhanhng@hou.edu.vn

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 09/07/2024

Ngày phản biện đánh giá: 14/01/2025

Ngày bài báo được duyệt đăng: 22/01/2025

DOI: 10.59266/houjs.2025.520

Tóm tắt: *Sống xanh tại Việt Nam cũng như trên thế giới đang được nhiều người quan tâm bởi những ảnh hưởng lớn mà biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường mang lại cho con người trong thời gian vừa qua. Mục đích của nghiên cứu này là xây dựng mô hình nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên Hà Nội gồm: (1) Nhận thức về lối sống xanh; (2) Nhận thức về bảo vệ môi trường; (3) Nhận thức về bảo vệ sức khỏe; (4) Tổ chức hoạt động xanh tại trường đại học; (5) Truyền thông về lối sống xanh tại trường đại học, (6) Ảnh hưởng xã hội về lối sống xanh, (7) Sản phẩm xanh cho sinh viên Hà Nội. Nghiên cứu này đề xuất mô hình là tiền đề cho việc thực hiện các nghiên cứu định lượng tiếp theo nhằm đánh giá mức độ ảnh hưởng của từng yếu tố và đưa ra những giải pháp thúc đẩy sống xanh cho sinh viên Hà Nội.*

Từ khóa: *Sống xanh, lối sống xanh, yếu tố ảnh hưởng, sinh viên Hà Nội.*

I. Đặt vấn đề

Ở Việt Nam, Chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021 - 2030, tầm nhìn 2050 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1658/QĐ-TTg ngày 01/10/2021 [1] đã nêu rõ mục tiêu tổng quát là tăng trưởng xanh góp phần thúc đẩy cơ cấu lại nền kinh tế gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng, nhằm đạt được thịnh vượng về kinh tế, bền vững về môi trường và công bằng về xã hội; hướng tới nền kinh tế xanh, trung hòa các-bon và đóng góp vào mục tiêu hạn chế sự gia tăng nhiệt độ toàn cầu. Chiến lược cũng đề ra

các mục tiêu cụ thể như Xanh hóa lối sống và thúc đẩy tiêu dùng bền vững; Xanh hóa các ngành kinh tế; Xanh hóa quá trình chuyển đổi trên nguyên tắc bình đẳng, bao trùm, nâng cao năng lực chống chịu; Giảm cường độ phát thải khí nhà kính trên GDP.

Các Bộ, ban ngành cũng đã triển khai ban hành kế hoạch và mục tiêu thực hiện phù hợp với tính đặc thù với từng ngành nghề, vị trí địa lý, đặc điểm dân cư... theo Kế hoạch hành động quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021 - 2030 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 882/QĐ-TTg ngày 22/07/2022 [2].

* Trường Đại học Mở Hà Nội

Đối với ngành giáo dục, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Quyết định 1202/QĐ-BGDĐT ngày 24/04/2024 về việc phê duyệt Kế hoạch triển khai chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh của Bộ Giáo dục và Đào tạo năm 2024-2025 [3]. Trong đó mục tiêu tập trung hướng tới đối tượng học sinh, sinh viên là tăng cường phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội để tuyên truyền, giáo dục về kỹ năng sống, hình thành phong cách, ý thức sống văn minh, cống hiến và sáng tạo. Do đó nghiên cứu này nhằm tìm hiểu, xác định một số yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên Hà Nội.

II. Cơ sở lý thuyết

2.1. Lối sống xanh của sinh viên

Sống xanh (green living), lối sống xanh (green lifestyle) ngày càng phổ biến và xuất hiện thường xuyên tuy nhiên chưa có định nghĩa chính thức nào. Năm 2016, theo Cơ quan Bảo vệ Môi trường Mỹ

2.2. Một số yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên

Bảng 1: Tổng hợp các yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên

TT	Tác giả/ Nhóm tác giả	Năm công bố	Đối tượng nghiên cứu	Các yếu tố ảnh hưởng	Kết quả
1	Nguyễn Thị Huyền và Phan Thị Lệ Thủy	2017	Thực trạng về lối sống xanh và tiêu dùng bền vững của sinh viên sư phạm tại thành phố Quy Nhơn	Thực trạng nhận thức và hiểu biết về lối sống xanh; Thực trạng thực hiện lối sống xanh và tiêu dùng bền vững.	Định hướng giải pháp giáo dục nâng cao nhận thức và thực hiện lối sống xanh.
2	Li Cuifang và Wang Rui	2019	Hành vi xanh của sinh viên đại học Trung Quốc	Năng lực bản thân xanh; Động lực xã hội; Bầu không khí xanh của cơ sở đào tạo.	Khả năng, động lực và cơ hội có tác động tích cực đến hành vi xanh.
3	Chu Thị Kim Loan	2020	Ý định mua hàng xanh của sinh viên Học viện Nông nghiệp Việt Nam	Ảnh hưởng xã hội và kiến thức về sản phẩm; Mối quan tâm về môi trường và các chuẩn mực chủ quan.	Mối quan tâm về môi trường và các chuẩn mực chủ quan có ảnh hưởng lớn nhất.
4	Ao Thu Hoài, Nguyễn Thị Bích Hiên, Lê Minh Quốc, Tiêu Đình Tú và Thạch Hoàng Liên Sơn	2021	Hành vi tiêu dùng xanh của thế hệ Z Việt Nam	Nhận thức về môi trường; Đặc tính sản phẩm xanh; Giá sản phẩm xanh; Tính có sẵn của sản phẩm; Ảnh hưởng xã hội.	Mức độ ảnh hưởng giảm dần: đặc tính sản phẩm xanh, nhận thức về môi trường, tính sẵn có của sản phẩm, giá sản phẩm xanh, ảnh hưởng của xã hội.

(EPA) [19], sống xanh có nghĩa là đưa ra lựa chọn bền vững về những thứ chúng ta ăn, về cách chúng ta di chuyển, về những món đồ chúng ta mua cũng như cách sử dụng và loại bỏ chúng. Chúng ta có thể sống xanh tại nơi làm việc hoặc ngay tại ngôi nhà của mình và sống xanh sẽ duy trì một môi trường lành mạnh. Nghiên cứu của Nguyễn Thị Huyền và cộng sự [4] cho kết quả 36% sinh viên cho rằng lối sống xanh chính là sử dụng các sản phẩm tái chế, 72% sinh viên không cho rằng lối sống xanh có liên quan đến việc sử dụng các sản phẩm có độ bền cao.

Trong giới hạn nghiên cứu này định nghĩa lối sống xanh của sinh viên Hà Nội là nhận thức và hành động của sinh viên hướng tới việc bảo vệ môi trường, hạn chế sử dụng tài nguyên thiên nhiên hoặc gây hại đến môi trường nhằm đóng góp vào sự phát triển bền vững tại cơ sở đào tạo cũng như môi trường sống xung quanh sinh viên tại thành phố Hà Nội.

TT	Tác giả/ Nhóm tác giả	Năm công bố	Đối tượng nghiên cứu	Các yếu tố ảnh hưởng	Kết quả
5	Rizwan Anwar, Maha Jamil, Ansar Abbas và Shehzad Kamboh	2022	Hành vi bảo vệ môi trường của sinh viên các trường đại học tư thục và công lập ở Lahore	Ý thức về môi trường; Lối sống xanh; Năng lực bản thân xanh.	Cá nhân có thể sử dụng năng lực bản thân xanh, lối sống xanh và ý thức về môi trường, điều này thúc đẩy hành vi bảo vệ môi trường của họ
6	Phan Thị Tiêm, Phạm Minh Triết và Võ Thị Thùy Linh	2023	Quyết định tiêu dùng xanh của sinh viên các trường đại học tại thành phố Cần Thơ	Nhận thức về môi trường; Nhận thức về sức khỏe; Nhận thức về hiệu quả tiêu dùng xanh; Chuẩn chủ quan; Truyền thông đại chúng.	Mức độ ảnh hưởng giảm dần: nhận thức về môi trường, nhận thức về sức khỏe, nhận thức về hiệu quả tiêu dùng xanh, chuẩn chủ quan và truyền thông đại chúng.
7	Sanjoy Kumar Roy	2023	Ý định hành vi xanh của sinh viên đại học	Nhận thức hành vi xanh; Độ nhạy giá xanh; Niềm tin sản phẩm xanh; Giá trị sản phẩm xanh.	Nhận thức hành vi xanh có tác động tích cực đến ý định hành vi xanh.
8	Phan Anh Tuấn	2023	Xây dựng và thử nghiệm mô hình tự quản sống xanh trong ký túc xá trường đại học Vinh		Mô hình tự quản sống xanh trong ký túc xá
9	Meng Zhang, Ruyang Zhang, Yafei Li và Yue Zhou	2024	Hành vi mua hàng xanh của sinh viên đại học Trung Quốc	Kiến thức xanh	Kiến thức xanh có thể gọi lên mối quan tâm cao hơn về môi trường và thúc đẩy hơn nữa hành vi mua hàng xanh
10	RDSS Rambandara và MGS Dilanthi	2024	Ý định tiêu dùng xanh của sinh viên đại học ở Sri Lanka.	Thái độ về môi trường; Thuộc tính sản phẩm; Ảnh hưởng xã hội; Kinh nghiệm cá nhân; Kiến thức về môi trường.	Xác định mô hình yếu tố ảnh hưởng đến ý định tiêu dùng xanh
11	Lindokule Mbokane và Lee-Ann Modley	2024	Mức độ nhận thức và thái độ của sinh viên Đại học Johannesburg đối với chủ nghĩa tiêu dùng xanh.	Giá sản phẩm; Chất lượng sản phẩm; Nhãn hiệu sản phẩm; Ảnh hưởng của sản phẩm tới môi trường.	Hành vi mua hàng chủ yếu bị ảnh hưởng bởi giá cả và chất lượng sản phẩm thay vì tác động của sản phẩm đến môi trường
12	Nguyễn Thị Hương An, Zahir Osman, Astri Dwi Jayanti Suhandoko, Joane Serrano và Kamolrat Intaratat.	2024	Các yếu tố môi trường xã hội ảnh hưởng đến hành vi sống xanh của sinh viên Việt Nam và Malaysia	Yếu tố môi trường xã hội; Tự nhận thức; Yếu tố thuộc về gia đình; Yếu tố thuộc về trường đại học.	Kết quả cho thấy tuy có sự khác biệt giữa Việt Nam và Malaysia nhưng có sự tương đồng về các yếu tố quyết định là sự tự nhận thức của sinh viên, yếu tố thuộc về trường đại học, yếu tố môi trường xã hội ảnh hưởng đến hành vi sống xanh ở cả hai nước.
13	Trịnh Thị Trang, Phạm Thùy Linh, Thái Thị Minh Duyên, Đoàn Thị Uyên và Nguyễn Thị Kiều Diệp	2024	Ý định thực hiện hành vi xanh của sinh viên đại học tại Việt Nam	Kiến thức về môi trường; Thái độ với môi trường; Tính chủ động; Chuẩn chủ quan; Các chính sách bảo vệ môi trường của nhà trường	Đề xuất mô hình nghiên cứu 5 nhân tố tác động tới Ý định thực hiện Hành vi xanh của sinh viên.

(Nguồn: Tác giả tổng hợp)

Từ tổng hợp các quan điểm trong các nghiên cứu đã công bố, bài viết đề xuất nhóm các yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên Hà Nội thành 3 nhóm:

Bảng 2: Các nhóm yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên Hà Nội

Nhóm yếu tố thuộc về sinh viên (1)	Nhóm yếu tố thuộc về trường đại học (2)	Nhóm yếu tố thuộc về môi trường xã hội (3)
1.1. Nhận thức về lối sống xanh của sinh viên Hà Nội 1.2. Nhận thức về bảo vệ môi trường của sinh viên Hà Nội 1.3. Nhận thức về bảo vệ sức khỏe của sinh viên Hà Nội	2.1. Tổ chức hoạt động xanh tại các trường đại học ở Hà Nội 2.2. Truyền thông về lối sống xanh tại các trường đại học ở Hà Nội	3.1. Ảnh hưởng xã hội về lối sống xanh 3.2. Sản phẩm xanh cho sinh viên Hà Nội

III. Phương pháp nghiên cứu:

Trong quá trình nghiên cứu, bài viết sử dụng các phương pháp:

- Phương pháp thống kê: thu thập và tổng hợp số liệu từ các báo cáo tổng kết, các văn bản, công trình được công bố liên quan đến nội dung nghiên cứu.

- Phương pháp so sánh, đối chiếu từ các nghiên cứu đã công bố xác định các yếu tố và phân nhóm các yếu tố có ảnh hưởng đến đối tượng nghiên cứu.

- Phương pháp phân tích tổng hợp dựa trên cơ sở lý thuyết và kết quả so sánh, đối chiếu nhằm xác định các yếu tố phù hợp với phạm vi, đối tượng nghiên cứu để xây dựng mô hình nghiên cứu.

IV. Kết quả và thảo luận

4.1. Khái quát về thành phố Hà Nội

Thủ đô Hà Nội, trung tâm chính trị, văn hóa, khoa học kỹ thuật và giao dịch kinh tế của Việt Nam, đã trải qua hơn 1.000 năm hình thành và phát triển từ khi vua Lý Thái Tổ chọn Đại La làm kinh đô. Hà Nội chứng kiến thăng trầm của các triều đại Lý, Trần, Lê, Mạc, Nguyễn... và từng là trung tâm buôn bán, văn hóa, giáo dục miền Bắc. Sau khi mở rộng địa giới năm 2008, Hà Nội có diện tích 334.470,02 ha, thuộc top 17 thủ đô lớn nhất thế giới, dân số khoảng 8,5 triệu người. Được hình thành từ châu thổ sông Hồng, Hà Nội mang nét đặc trưng

“Thành phố sông hồ”. Khí hậu nhiệt đới gió mùa, chia bốn mùa rõ rệt.

Thành phố có 97 trường đại học, học viện và 33 trường cao đẳng, chiếm 1/3 số trường và 40% tổng sinh viên cả nước. Năm học 2021-2022, Hà Nội có khoảng 858.000 sinh viên đại học.

Với đặc điểm của thành phố đông dân xếp thứ hai trong 63 tỉnh thành Việt Nam, Hà Nội ô nhiễm môi trường, ùn tắc giao thông và quá tải vì dân số tăng 200.000 người mỗi năm. Bảng xếp hạng các thành phố ô nhiễm nhất thế giới của AirVisual thường xuyên xuất hiện thành phố Hà Nội trong những năm gần đây [23]. Vì vậy bảo vệ môi trường, thực hiện lối sống xanh là vấn đề được nhiều người dân thủ đô quan tâm trong đó có những người trẻ như sinh viên đại học trên địa bàn thành phố Hà Nội.

4.2. Yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên Hà Nội

4.2.1. Nhóm yếu tố thuộc về sinh viên

4.2.1.1. Nhận thức về lối sống xanh của sinh viên Hà Nội

Theo Nguyễn Thị Huyền và cộng sự [4] nhận thức và hành vi về lối sống xanh và tiêu dùng bền vững còn khá hạn chế. Nghiên cứu cho kết quả về mức độ hiểu biết và nhận thức về lối sống xanh của các sinh viên ngành sư phạm. Nghiên cứu của Phan Thị Tiêm và cộng sự [6] cho

rằng nhận thức về môi trường tác động mạnh nhất đến quyết định tiêu dùng xanh của sinh viên các trường đại học tại thành phố Cần thơ. Kết quả phân tích hồi quy trong nghiên cứu của Chu Thị Kim Loan [12] cho thấy ý định mua xanh của sinh viên bị ảnh hưởng đáng kể và tích cực bởi hai nhóm ảnh hưởng xã hội và kiến thức sản phẩm và nhóm mối quan tâm về môi trường và chuẩn mực chủ quan. Trong đó, biến số liên quan đến môi trường và chuẩn mực chủ quan có ảnh hưởng lớn nhất đến ý định mua hàng xanh của sinh viên.

Xác định hành vi sống xanh của sinh viên ở Việt Nam và Malaysia đều chịu sự tác động của các yếu tố môi trường xã hội với sự trung gian là sự tự nhận thức, yếu tố gia đình và yếu tố trường đại học là kết quả nghiên cứu của Nguyễn Thị Hương An và cộng sự [19]. Meng Zhang và cộng sự [16] cũng khẳng định trong nghiên cứu của họ là những cá nhân có nhiều kiến thức xanh hơn sẽ có nhiều mối quan tâm hơn về môi trường và do đó thể hiện sự ưu tiên cao hơn đối với tiêu dùng xanh.

Tóm lại, nghiên cứu đưa ra giả thuyết như sau:

H1: Nhận thức về lối sống xanh có tác động tích cực đến thúc đẩy sống xanh của sinh viên Hà Nội.

4.2.1.2. Nhận thức về bảo vệ môi trường của sinh viên Hà Nội

Rizwan Anwar và cộng sự [13] nhận định rằng khi sinh viên nhận thức và ý thức cao về vai trò của mình trong việc bảo vệ môi trường, ủng hộ lối sống xanh và tin tưởng vào việc chấp nhận và thực hiện lối sống xanh, các em sẽ có khả năng hành động theo cách thân thiện với môi trường hơn. Yếu tố nhận thức về môi trường đứng thứ hai về mức độ ảnh hưởng đến hành vi tiêu dùng xanh là kết quả nghiên cứu của Ao Thu Hoài và cộng sự [5]. Nghiên cứu của Phan Thị Tiêm và cộng sự [6] khám phá ra rằng yếu tố nhận thức về môi

trường có tác động mạnh nhất, một trong những giải pháp để nâng cao hành vi tiêu dùng xanh trong sinh viên là cần tập trung vào nâng cao nhận thức về bảo vệ môi trường. Theo RDSS Rambandara và cộng sự [17] xác định 2 yếu tố liên quan đến môi trường trong mô hình nghiên cứu ý định mua hàng của sinh viên đối với sản phẩm xanh gồm thái độ với môi trường và kiến thức về môi trường. Có thể thấy rằng có khá nhiều nghiên cứu liên quan đến sống xanh tìm hiểu tác động của yếu tố nhận thức về bảo vệ môi trường do đó nghiên cứu đề xuất giả thuyết là:

H2: Nhận thức về bảo vệ môi trường có tác động tích cực đến thúc đẩy sống xanh của sinh viên Hà Nội.

4.2.1.3. Nhận thức về bảo vệ sức khỏe của sinh viên Hà Nội

Nhân tố nhận thức về sức khỏe tác động tích cực đến quyết định tiêu dùng xanh của sinh viên các trường đại học tại thành phố Cần Thơ là kết quả nghiên cứu của Phan Thị Tiêm và cộng sự [6]. Có khá ít nghiên cứu về tác động của yếu tố nhận thức về bảo vệ sức khỏe, tuy nhiên đây là yếu tố được nghiên cứu này xem xét và đánh giá có tầm quan trọng ảnh hưởng tới tiêu dùng xanh để từ đó thực hiện lối sống xanh hiệu quả. Bảo vệ môi trường cùng với bảo vệ bảo vệ sức khỏe giúp con người nói chung, sinh viên nói riêng có điều kiện thuận lợi để sống, học tập và làm việc đạt kết quả cao. Do vậy, nghiên cứu đề xuất giả thuyết:

H3: Nhận thức về bảo vệ sức khỏe có tác động tích cực đến thúc đẩy sống xanh của sinh viên Hà Nội.

4.2.2. Nhóm yếu tố thuộc về trường đại học

4.2.2.1. Tổ chức hoạt động xanh tại các trường đại học ở Hà Nội

Theo Li Cuifang và cộng sự [10] bầu

không khí hỗ trợ xanh được sinh viên đại học cảm nhận cải thiện năng lực bản thân xanh và động lực xã hội của họ. Để cải thiện bầu không khí hỗ trợ xanh của cơ sở đào tạo, sử dụng phương pháp linh hoạt và đa dạng hình thức giáo dục giáo dục thực hành xã hội, thực hiện các hoạt động thực hành xanh nhằm nâng cao ý thức xanh và trách nhiệm xanh của sinh viên đại học, và thúc đẩy hành vi xanh của sinh viên đại học. Tại các trường đại học cần tăng cường tổ chức các hoạt động xanh cho sinh viên tạo điều kiện cho sinh viên thực hiện lối sống xanh và tiêu dùng bền vững. Nghiên cứu của Nguyễn Thị Huyền và cộng sự [4] phản ánh thực trạng mức độ thực hiện 3R (Reduce - Reuse - Recycle) của sinh viên các ngành sư phạm, cụ thể là phân loại rác ở trường/nhà, mua sản phẩm tái chế, giảm thiểu tiêu thụ sản phẩm nhựa, bỏ rác đúng nơi quy định, tái sử dụng đồ dùng trong nhà và trường... Ngoài ra, việc nâng cao nhận thức về môi trường của một cá nhân thông qua các chính sách và hoạt động môi trường của nhà trường sẽ dẫn đến thái độ tích cực hơn đối với môi trường và cá nhân có cam kết trách nhiệm hơn với hành vi vì môi trường là nhận định của Trịnh Thị Trang và cộng sự [9]. Vì vậy, nghiên cứu này đề xuất giả thuyết sau:

H4: Tổ chức hoạt động xanh tại các trường đại học có tác động tích cực đến thúc đẩy sống xanh của sinh viên Hà Nội.

4.2.2.2. Truyền thông về lối sống xanh tại các trường đại học ở Hà Nội

Nhân tố truyền thông đại chúng được xác định là có tác động tích cực đến quyết định tiêu dùng xanh của sinh viên các trường đại học tại thành phố Cần Thơ trong nghiên cứu của Phan Thị Tiêm và cộng sự [6]. Do vậy cần chú ý đến quảng bá và truyền thông rộng rãi về lợi ích và hiệu quả của tiêu dùng xanh là một trong những giải pháp được đề xuất. Tại nghiên

cứu này đề xuất giả thuyết:

H5: Truyền thông về lối sống xanh tại các trường đại học có tác động tích cực đến thúc đẩy sống xanh của sinh viên Hà Nội.

4.2.3. Nhóm yếu tố thuộc về môi trường xã hội

4.2.3.1. Ảnh hưởng xã hội về lối sống xanh

Chính sách của Chính phủ và kế hoạch triển khai của các Bộ, ban, ngành có những tác động, ảnh hưởng xã hội nhất định về nhận thức và thực hiện lối sống xanh. Đối với sinh viên sự tác động, ảnh hưởng của chính sách thông qua tác động từ ảnh hưởng từ xã hội [5,9,12,17,19] và các hoạt động triển khai từ Bộ Giáo dục và Đào tạo tới các cơ sở đào tạo là khá lớn. Vai trò của Chính phủ trong việc ban hành các chính sách khuyến khích phát triển sản phẩm xanh, hạ giá thành sản phẩm xanh cũng như tuyên truyền để nâng cao hơn nữa nhận thức của người dân về sản phẩm bền vững và trách nhiệm với môi trường là vô cùng quan trọng, có tác động tới việc hình thành và phát triển lối sống xanh [8]. Sinh viên có thái độ đối với môi trường tích cực hơn khi tiếp xúc với nhiều vấn đề về môi trường trong các chương trình học, cũng như các chính sách và hoạt động môi trường. Theo kết quả, nghiên cứu của Nguyễn Thị Hương An và cộng sự [19] cho thấy rằng việc tăng cường môi trường xã hội trong các cơ sở giáo dục đại học nhằm thúc đẩy tích cực hành vi xanh trong sinh viên đòi hỏi một cách tiếp cận toàn diện, tích hợp sự tự nhận thức, sự tham gia của gia đình và các sáng kiến của trường đại học.

Do vậy nghiên cứu đề xuất giả thuyết:

H6: Ảnh hưởng xã hội về lối sống xanh có tác động tích cực đến thúc đẩy

sống xanh của sinh viên Hà Nội.

4.2.3.2. Sản phẩm xanh cho sinh viên Hà Nội

Sản phẩm xanh là một trong những yếu tố quan trọng thúc đẩy tiêu dùng xanh hướng tới thúc đẩy lối sống xanh. Kết quả nghiên cứu của RDSS Rambandara và cộng sự [17] định nghĩa rằng: Các sản phẩm xanh có thể được xác định là có ý nghĩa cơ bản trong việc thay đổi hành vi của người tiêu dùng theo hướng thực hành thân thiện với môi trường và bền vững hơn. Các sản phẩm xanh rất cần thiết để thúc đẩy bảo vệ môi trường, sức khỏe cộng đồng và tăng trưởng kinh tế. Chúng được đặc trưng bởi tác động môi trường thấp hơn, hiệu quả tài nguyên, lợi ích về sức khỏe và an toàn cũng như tính minh bạch. Vì vậy, sản phẩm xanh được dự đoán sẽ có ảnh hưởng lớn hơn trong cách mọi người tiêu dùng và sản xuất hàng hóa trong tương lai cũng như nhận thức và nhu cầu của người tiêu dùng đối với các lựa

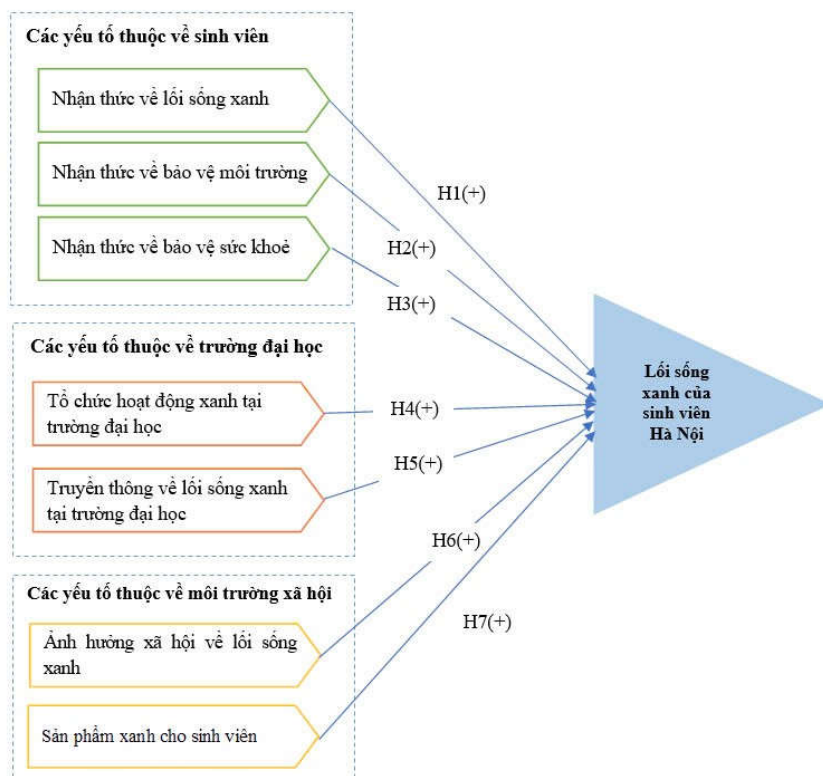
chọn thay thế bền vững tăng lên.

Lindokule Mbokane và cộng sự [18] khẳng định rằng hành vi mua hàng chủ yếu bị ảnh hưởng bởi giá cả và chất lượng sản phẩm thay vì tác động của sản phẩm đến môi trường. Kiến thức về sản phẩm xanh [12] bao gồm giá cả [5,15,18], đặc tính [5,17], nhãn hiệu [17], chất lượng [18], niềm tin [15], ảnh hưởng của sản phẩm tới môi trường [17] là cần thiết đối với không chỉ sinh viên Hà Nội mà với tất cả mọi người. Từ đó nghiên cứu đề xuất giả thuyết như sau:

H7: Sản phẩm xanh cho sinh viên có tác động tích cực đến thúc đẩy sống xanh của sinh viên Hà Nội.

4.3. Mô hình yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên Hà Nội

Nghiên cứu đề xuất mô hình các yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên Hà Nội gồm: 7 biến độc lập và 1 biến phụ thuộc.

Hình 2: Mô hình các yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên Hà Nội.

V. Kết luận

Sống xanh đang trở thành một xu hướng tất yếu của tương lai, đang ngày càng có sức ảnh hưởng và là lựa chọn của người tiêu dùng thông thái trong xã hội hiện đại [8]. Mục tiêu chính của lối sống xanh là giảm thiểu ô nhiễm môi trường và hạn chế tác động của khí thải nhà kính. Do vậy cần thực hiện các hành động như tiết kiệm năng lượng và sử dụng tài nguyên hợp lý, giảm thiểu rác thải từ trong sinh hoạt hàng ngày, sử dụng sản phẩm thân thiện với môi trường, thúc đẩy phát triển thực phẩm xanh và tiêu dùng bền vững. Sinh viên đại học nói chung và sinh viên Hà Nội nói riêng cũng ngày càng quan tâm và thực hiện lối sống xanh. Kết quả nghiên cứu xác định 07 yếu tố ảnh hưởng đến lối sống xanh của sinh viên Hà Nội được chia thành 3 nhóm yếu tố: (1) các yếu tố thuộc về sinh viên, (2) các yếu tố thuộc về trường đại học, (3) các yếu tố thuộc về môi trường xã hội. Thực hiện các nghiên cứu định lượng tiếp theo sẽ xác định mức độ ảnh hưởng của từng yếu tố từ đó là căn cứ đề xuất giải pháp thúc đẩy sống xanh cho sinh viên Hà Nội hướng tới phát triển bền vững.

Lời cảm ơn: Nghiên cứu này được tài trợ bởi đề tài khoa học và công nghệ cấp Bộ Giáo dục và Đào tạo, mã số B2023-MHN-01.

Tài liệu tham khảo:

- [1]. Thủ tướng Chính phủ (2020), *Quyết định số 889/QĐ-TTg phê duyệt Chương trình hành động quốc gia về sản xuất và tiêu dùng bền vững giai đoạn 2021-2030*;
- [2]. Thủ tướng Chính phủ (2022), *Quyết định số 882/QĐ-TTg phê duyệt Kế hoạch hành động quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2021-2030*;
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2024), *Quyết định 1202/QĐ-BGDĐT phê duyệt Kế hoạch triển khai chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh của Bộ Giáo dục và Đào tạo năm 2024-2025*;
- [4]. Nguyễn Thị Huyền, Phan Thị Lệ Thùy (2017), *Thực trạng về lối sống xanh và tiêu dùng bền vững của sinh viên sư phạm trên địa bàn thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định*, Tạp chí Khoa học – Trường Đại học Quy Nhơn, Tập 12, Số 3.2018;
- [5]. Ao Thu Hoài, Nguyễn Thị Bích Hiền, Lê Minh Quốc, Tiêu Đình Tú, Thạch Hoàng Liên Sơn (2021), *Các yếu tố ảnh hưởng đến hành vi tiêu dùng xanh của thế hệ Z Việt Nam*, Tạp chí Khoa học và Công nghệ Việt Nam, 63(10), 10.2021;
- [6]. Phan Thị Tiêm, Phạm Minh Triết, Võ Thị Thùy Linh (2023), *Nghiên cứu các yếu tố ảnh hưởng đến hành vi tiêu dùng xanh của sinh viên các trường đại học tại thành phố Cần Thơ*, Tạp chí Công thương, Số 17, tháng 08/2023;
- [7]. Phan Anh Tuấn (2023), *Xây dựng và thử nghiệm mô hình Tự quản sống xanh trong ký túc xá của trường đại học Vinh*, Tạp chí Giáo dục, 23(19), 59-64
- [8]. Lê Thị Thu Hà (2024), *Lối sống xanh – Kinh nghiệm quốc tế và bài học cho Việt Nam*, Tạp chí Môi trường, Số 10/2024. <https://tapchimoitruong.vn/gi/nghien-cuu-23/loi-song-xanh--kinh-nghiem-quoc-te-va-bai-hoc-cho-viet-nam-31443>
- [9]. Trịnh Thị Trang, Phạm Thùy Linh, Thái Thị Minh Duyên, Đoàn Thị Uyên, Nguyễn Thị Kiều Diệp (2024), *Xây dựng mô hình các nhân tố ảnh hưởng đến hành vi xanh của sinh viên*, Tạp chí Kinh tế và Dự báo;
- [10]. Li Cuifang, Wang Rui (2019), *A study on Green behavior of Chinese College students from the Perspective of AMO*, EDUER 2019, https://webofproceedings.org/proceedings_series/ESSP/EDUER%202019/EDUER102925.pdf
- [11]. Adrian Lubowiecki-Vikuk, Anna Dabrowska, Aleksandra Machnik (2020), *Responsible consumer and lifestyle: Sustainability insights, Sustainable Production and Consumption* 25 (2021) 91–101, <https://doi.org/10.1016/j.spc.2020.08.007>
- [12]. Chu Thi Kim Loan (2020), *Factors Influencing Green Purchase Intention*

- of Students: A case study at Vietnam National University of Agriculture, Vietnam Journal of Agricultural Sciences, 3(3), 732-745, <https://doi.org/10.31817/vjas.2020.3.3.07>;
- [13]. Rizwan Anwar, Maha Jamil, Ansar Abbas, Shehzad Kamboh (2022), *Factors of Students' Pro-Environmental Behaviour towards Sustainable Development*, Journal of Development Studies, Vol.3-No.1(3)-2022;
- [14]. Ji Won Ha, Eui-Chan Jeon, Sun Kyoung Park (2023), *Status of environmental awareness and participation in Seoul, Korea and factors that motivate a green lifestyle to mitigate climate change*, Current Research in Environmental Sustainability 5 (2023) 100211, <https://doi.org/10.1016/j.crsust.2023.100211>
- [15]. Sanjoy Kumar Roy (2023), *Impact of green factors on undergraduate students' green behavioral intentions: A hybrid two-stage modeling approach*, Heliyon, Volume 9, Issue 10, e20630, October 2023, <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e20630>
- [16]. Meng Zhang, Ruyang Zhang, Yafei Li, Yue Zhou (2024), *Knowing green, buying green: University students green knowledge and green purchase behavior*, <https://www.nature.com/articles/s41599-024-03243-7>;
- [17]. RDSS Rambandara, MGS Dilanthi (2024), *Purchase Intentions of the University Students toward Green Products: A Literature Review*, International Journal of Education and Research, Vol.12 No.6 June 2024;
- [18]. Lindokule Mbokane, Lee-Ann Modley (2024), *Green Consumerism in Young Adults: Attitudes and Awareness in University Students in Johannesburg, South Africa*,
- [19]. Huong-An Thi Nguyen, Zahir Osman, Astri Dwi Jayanti Suhandoko, Joane Serrano, Kamolrat Intaratat (2022), *Social Environmental Factors affecting students' green living behaviour: A cross country empirical study at ASEAN*, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=5019607

A STUDY ON FACTORS INFLUENCING THE GREEN LIFESTYLE OF STUDENTS IN HANOI

Nguyen Quynh Anh[†], Nguyen Thi Huong An[†], Nguyen Viet Hung[†]

Abstract: *Green living in Vietnam, as well as around the world, is attracting many people's attention because of the major impacts that climate change and environmental pollution have brought to people in recent times. The purpose of this study is to build a model of factors affecting the green lifestyle of Hanoi students, including (1) Awareness of green lifestyle, (2) Awareness of environmental protection, (3) Awareness of health protection, (4) Organizing green activities at universities in Hanoi, (5) Communication about green lifestyle at universities in Hanoi, (6) Social influence on green lifestyle, (7) Green products for Hanoi students. This study proposes a model as a premise for conducting further quantitative research to evaluate the influence of each factor and provide solutions to promote green living for Hanoi students.*

Keywords: *Green living, green lifestyle, influencing factors, Hanoi students.*

[†] Hanoi Open University